

FOLK OG LAND

NR. 7 — 14. ÅRGANG

LØRDAG 27. FEBRUAR 1965

LØSSALG 1 krone

Hors de Combat:

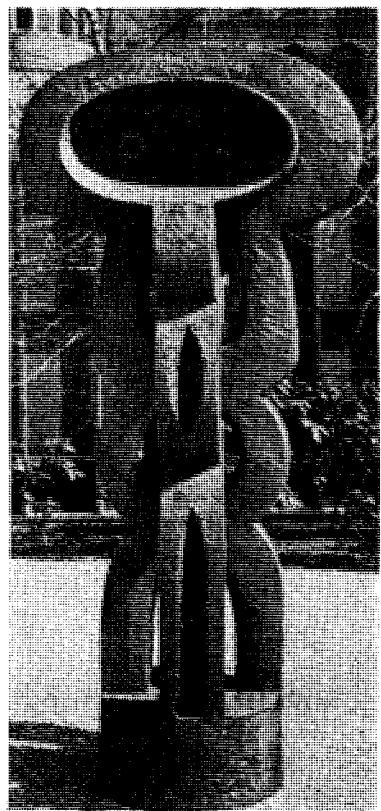
FRA KULTURFRONTEN

IX.

STATEN, KUNSTEN OG KUNSTNERNE.

Så har vi da fått «Statens kulturråd». Allerede sammensetningen er nok til å overtyde en om at hvis våre forfulgte og forpinte kunstnere hadde håpet på at dette skulle bli innledningen til en form for kunstnerisk oppreisning så kan de nå «lade alt håp fare» som Dante mente innskriften over porten til Helvete måtte lyde. Vi må være enig med den unge mannen som kommenterte Stortingets oppnevnelse av medlemmer til dette «kulturråd» med ordene: «Hvordan i all verden kan folk som ikke er kunstnere og heller ikke har synnerlig forståelse av kunst, avgjøre hvem som er kunstnere? Det er en umulighet. Nettopp, det er en umulighet. Regjeringen fulgte merkelig nok ikke Stortings forkastelige linje, men oppnevnte flere kunstnere, hvorav riktignok flertallet hadde en umiskjennelig partifarve. Og da er vi vel like langt hva våre angår.

Uvilkårlig må man sammenligne Staten som leder og dirigerer av kunstlivet med en elefant der er sluppet inn i et glassmagasin. Det er meget mulig elefanten kan ha de beste hensikter, men det forhindrer ikke at den trumper ned for foto og lager det villeste kaos rundt seg. Det eneste som halter i denne sammenhengen er at det slett ikke er sikkert at Statens hensikter er særlig gode. Når den knuser kunstnerskjebner med samme lettvinhet som elefanten knuser glass og stentøy så er det fordi den vil uniformere kunsten. Alle skal presses inn i den form som passer i statsmaskineriet, ingen må få lov til å vise kunstnerisk overmot og selvstendighet. Statens kulturråd betyr intet mindre enn et nytt langt skritt frem mot robotstaten. «Kunsten under Statens kontroll» slik dette oppfattes i dag, er noe farlig tøv, men så langt ned er vi kommet at det blir ansett som en selvfølge, ikke minst av partitro «statsautoriserte kunstnere» hvis ubetingte lydighet blir beløn-

Skulpturen utgjøres av førtredje krimskrams

net med økonomisk underhold.

Kunsten i dag er symboler på det nasjonale forfall som i uhhyggelig omfang har funnet sted etter krigen. Vi har opplevet det på alle områder. Vårt sprog, vår rike kulturarv, som skal erstattes med Vikamål, lasaronens dagligtale. I stedet for musikk skal vi få øresønderrirende ulykker. Den «nye» malerkunst skal bestå av streker, klatter og prikker så enhver noenlunde fornuftig apekatt kan delta i konkurransen. Skulpturen utgjøres av førtredje krimskrams. På teatrene og filmen skal kun forevises det som passer Staten, og de som opptrer der i ledende eller utøvende virksomhet må ha et gyllent godkjennelsesstempel fra et eller annet statslig «utvalg». Nasjonal kunst vil selvsagt ikke bli tålt. Nei, surrealisk kunst (med kraftig trykk på de første fire bokstaver) skal det være. Kunst forbantunegre. Og vi har en uhhyggelig følelse av at vi nå ikke står langt fra det beskjemmende stadium at man likefrem oppfordrer og narrer våre unge hvite kvinner til å parre seg med svartinger hvis livrett kanskje fremdeles er stekt misjonær

i pepperrotsaus. Den internasjonale film har lenge drevet en åpenlys propaganda for raseblanding så faren er unektelig overhengende. Og nå vil sikkert den statsdirigerte kunst hjelpe godt til.

I kulturrådet har Staten, det store ubestemmelige uhyret som ikke desto mindre representerer en meget bestemt målsetting, fått sitt mest glimrende redskap. Nå har man garanti for at alt vil bli grundig forflatet og alle som raker noen centimetre opp over andre effektivt blir trukket ned til massemenskets nivå.

Hvis noen nærer det aller minste håp om at kulturrådsmedlemmene kanskje allikevel ikke vil vise seg å være så ilde som vi frykter, så er vårt råd: Glem det. For hvordan kan det egentlig være annerledes med den slags folk som man setter til å stelle med kulturen i dagens samfund? Man utnevner en professor i medisin til kringkastingssjef. Det er vel like bakvendt som om man utnevnte en journalist til professor i medisin. Og så har vi da den evindelige Stranger, mannen som man sammen med andre politiske Tordenskioldske soldater støter på over alt når det skal klåfingres med kunst. Nå er denne «kulturpersonlighet» blitt belønnet med St. Olavsordenen med stjerne. For en gal, gal verden vi lever i.

Vi kunne tenke oss adskilige andre som med langt større berettigelse burde få smykke seg med Olavsstjernen. Selv bedømt med jøs-

Forts. side 8

OLAF HOLM:

SEIERHERREN

I.

Begravelser har, når det gjelder såkalte offentlige personer, etterhånden fått et anstrøk av hysteri — politisk sådant.

De fleste husker den politiske gravtale over statsminister Nygaardsvold, som ved sin død plutselig kom til heder og verdighet etter å være utstøtt i mange forsmadelige år. Det skyldes neppe at Nygaardsvold tross sine mangler, fra karakterens side ikke hørte til Karks åndelige livsarvinger. Talen ble ikke holdt av presten.

I en korrespondanse fra London i forbindelse med de siste begivenhetene der leses følgende:

«Selv Winstons rike fantasi kan neppe ha forestilt seg den gripende storhet som gjorde hans siste reis så uforglemmelig, den han hadde planlagt i nesten alle detaljer» (uthevet her). En amerikansk avismann kommenterer fenomenet slik:

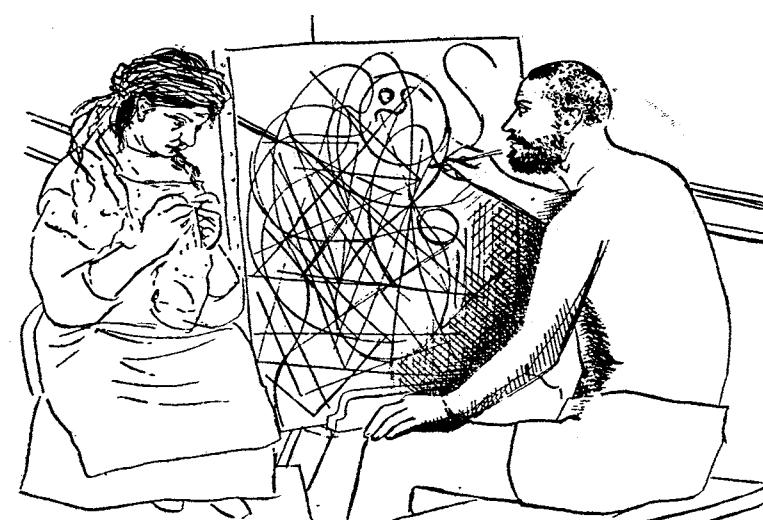
«Dette minnespill om en glansfull fortid er den siste tjeneste Sir Winston yder en nasjon han har tjent så nobelt. Det er siste gang en slik pomp og prakt overhodet er realistisk mulig. Nasjonen innser det nu, intuitivt og motstrebende, når den skamløst holder en statsbegravelse så storslagen og pompøs som verden ikke har sett maken til. Det er ikke noe å si på det, for det er det siste ritual over et imperium, et samfund, en epoke som blir holdt».

Det har neppe vært planleggerens hensikt.

III.

Til begivenheten var all verdens statssjefer fra i alt

Forts. side 6

Surrealistisk portrettmaleri i svart

Norsk självprövning

Også det svenska ukeblad FRIA ORD bringer en lang anmeldelse av Wieseners bok, som vi gjengir i sin helhet, fordi den gir et inntrykk av hvorledes uavhengige og frittstående svensker ser på det norske såkalte «rettsoppgjøret»:

Det är ett tecken på andlig tilfriskande, att de otaliga örättvisor kring det s. k. landssvikoppgjøret i Norge, äntligen kan tas upp till saklig behandling av en känd norsk jurist, och att denne kan publicera sin kritik på ett allmänt aktat förlag. Förlagschefen, dir. Barthold A. Butenschön, är dock medveten om att han tar en risk, och säger rent ut, att «det fria ordet» till dato icke funktionerat i Norge, när det gällt de s. k. landssvikarna.

Advokat Wiesener vore den siste som skulle försvara landsförräderi. Men han hade i det längsta hoppats på, att det hade varit en norsk rättstat, som återställts år 1945. Då detta icke blev fallet, har hans samvete icke gett honom någon ro. I en briljant framställning visar han sina landsmän, i vilken förskräckande grad de bruttit i rättens tjänst, och vilka ohyggliga örättvisor, som begåtts. Det är även därför han försatt sin bok med den utmanande titeln: Segerherrens justis.

*

Wiesener reagerar i början emot kravet, att «rätsuppgörelsen» icke borde diskuteras; det förefaller, som om detta krav skulle resas främst från de breda kretssars sida, som satt hela hämndreaktionen i gång, och organiserat den landsomfattande kampanjen mot de förföljda. Man vill icke, att det skall bli bekant, att «rätsuppgörelsen» stred mot alla en rättsstats «principia».

Enligt författaren var domstolarna icke oavhängiga, utan tvärtom starkt politiskt influerade. Rättsapparatens kapacitet var undermålig. Skulden bedömdes kollektivt i strid mot grundlagens uttryckliga bud om individuell behandling. Principen om att hellre fria än fälla vid bristande bevisstillskåd tillämpades icke. Retroaktiva lagar kom till användning, likhet inför lagen existerade ej, och betryggande rättsmedel ställdes ej till de anklagades förfogande. Dessutom utsattes de förföljda för oerhörda övergrepp. Det var enligt författaren helt och hållt fråga om «Seierherrens justis», ett uttryck som enligt Wiesener Norges främste folkrättslärdé, prof. Castberg, i detta sammanhang skall ha präglat.

Sina påståenden leder förf. dessvärre alla i bevis. Det är en fascinerande, men samtidigt hemsk läsning om mänsklig småskurenhet, om

hat och hämnd och övergrepp och alla lagars maktlöshet, där levande rättsvilja saknas. Landsförräderi såsom brott synes vara helt beroende av vem som segrar. Det är ju icke bara i Norge, man upplevt detta.

I praktiken blev det den norska exilregeringen Nygaardsvolds inhemska motståndare, som drogs inför skranket enligt förordningar, som på tvivelaktig rättsgrund utarbetades i London och ej ens kunde göras kända i Norge. Bl. a. stämplades alla medlemmar av NS — även de mest passiva — såsom kriminella «en masse», ett för norsk lag eljest obekant förfaringssätt.

*

Den 10 juni 1940 hade den norske överbefälhavaren med konungens och regeringens tillstånd undertecknat en fullständig kapitulation och gått i tysk krigsfångenskap, sedan arméns alla officerare på hans och regeringens anmodan avgivit hedersord på att ej mera bära vapen mot Tyskland. De norska offi-

Forts. side 7

TANNLEGE
MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

NORDISK SAMLING

Nordisk Samlings Råd har på et møte i Oslo 12–14 februar 1965 besluttet å sende ut følgende erklæring:

1. Hvis Den tredje Verdenskrig skulle komme, så vil Russland og Israel være på hver sin side av frontlinjen. Nordisk Samling ønsker derfor en nøytral stilling til Russland.
2. Da FN nu er under full opplosning, så vil Nordisk Samling arbeide for at det ved siden av Russland blir opprettet to forbundsstater i Europa, nemlig Nordens Forente Stater og Europas Forente Stater, og at begge ruster opp med moderne våpen slik at en europeisk maktbalanse oppstår.
3. Nordisk Samling vil også arbeide for en snarlig gjenforening av Tyskland og hele Europas Forente Stater på frivillig grunnlag. (Et russisk-europeisk folkefond).
4. Nordisk Samling mener at den amerikanske militærhjelpen er verdiløs for Europa. Den vil komme av seg selv hvis det passer amerikanerne, og den vil også ute bli hvis det passer dem.
5. Innenrikspolitisk går Nordisk Samling inn for et ansvarsstyre med en riksforstander nominert av Nordisk Samling og valgt av folket, istedenfor det nuværende uansvarlige partipolitiske styre valgt av statslønnede partipolitikere.
6. Nordisk Samling vil oppfordre all nasjonalbevist ungdom til å støtte bevegelsen.

G. A. Oredsson

Nordisk Samling
Postboks 6679
Rodeløkka, Oslo 5

O. K. Sæther

FOLK OG LAND

Nu må vi nok for sikkerhets skyld begynne med fjortendaglig utgivelse igjen. Det er ikke mulig å si hvorledes utviklingen blir og vi kan ikke risikere å kjøre oss fast. Vi får heller forsøke å ta det igjen til høsten hvis midlene tillater det. Altså: Neste nummer kommer 13. mars og derefter hver fjortende dag fremover.

FORLOVELSESRING-SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stemplet håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav portofritt over hele landet. Dessuten + 5% rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL!

Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

Kristne Venner

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapelig samvær.

Møtetid: kl. 19.30.

(Annonse)

Fiat justitia pereat mundus

Hvilket er utlagt: Retten må skje sin fyldest selv om verden skal gå under.

Når barn uoppfordret blandet seg opp i voksnes afferer, ble det i min barnedom, kaldt nesevishet.

I dag ser det ut til å være god latin her i landet, når presten Tande fra Telemark sammen med Åse Liones, vil blande seg opp i tyske lovskrifter. Preskripsjonsloven. Med rett navn, må vel dette sies å være en grov nesevishet. Tenk om det hadde vært omvendt, at noen tyske riksdaysrepresentanter, ville påvirke en norsk lovbehandling.

Med full rett, hvilket ramaskrik det ville bli blant de kårne.

Ja, selv om en engelskmann skulle driste seg til å komme med et hipp i den retning, ville det nok bli en aldri så liten brann i rosebæren.

Så, pastor Tande, da. Hva du vil at andre skal gjøre — eller ikke gjøre mot deg. — Herrens tjener, Jesu tals-

mann. Går du i mesterens fotspor? Sa han: Elsk dine fiender inn i fengsel?

Sa han: Dømmer ikke andre enn tyskere, for da skal heller ikke du dømmes? Tilgi alle andre 7 ganger 70 = 490 ganger, bare ikke tyskere?

De gode, eller skal vi si de selvgode nordmenn, de har vel ingen ville svin på skogen? Gulosten og andre morderes synder fikk jo sin absolvasjon, eller avlat for 20 år siden, av Herrens utvalgte stridsmenn.

Det er stortingsvalg til høsten, man blir oppfordret til å velge borgerlig. Vi er mange diskriminerte her i fylket.

Venstreprestens nesevishet, og hårdhet, vil vi skrive oss bak øret. Det kan skade vårt land, at så udiplomatiske folk, til og med kan få en taburett, eller en bispestol.

Men innblanding i andre folks saker, skaper man ikke fred på jorden og Herrens velbehag.

Per Røring.

oss å stemme borgerlig, og da vel helst med det parti som står presumptivt sterkest i den enkeltes krets. Dermed taper vi ikke noe, men beviser at vi tross alt framleis «elsker dette landet» og arbeider positivt til dets beste så langt vi forstår og formår. Og jeg tror det er i Quislings ånd, han hvis siste ord, til hver soldat i eksekusjonspelotongen var: «Jeg tilgir deg!»

K. H.

Stortingsvalg og betenkelsk

Stortingsvalget har flere ganger vært oppo til diskusjon i FOLK OG LAND. Da eget parti etter min orientering i de flestes bevissthet står som en utopi, kunne en tenke seg at Olga Bjønnes forslag om å unnlate å stemme var det mest rasjonelle.

Resonnerer vi imidlertid ut over vår spesielle status, er det vel hevet over tvil at det vil bli de borgerlige partier som eventuelt ville bli snytt for våre stemmer, og de av oss som ikke ønsker å hjelpe arbeiderpartiet inn med et større antall representanter enn nødvendig, kan da bli betenkta ved å gå til stemmestreik. De av oss som ser enda mer generelt og prinsipielt på politikken vet også at vi ved å skaffe de borgerlige partier størst mulig representasjon, vil bidra til å frelse parlamentarismen, idet vi på den måte danner mulighet for et to-partiforhold, som tillater alternering av sosialistisk og borgerlig politikk. Og den ordning er vel bedre enn vår nåværende, i hvert fall når vi ikke kan komme over i et helt nytt system, hvor også mindretallet kan få den innflytelse det har krav på.

Dette aspekt skulle tilsi

Immer wird einer sein,
der die Wellen bricht,
die Fluten teilt
und die Algen zerreiht
mit den Fingern.

Immer wird einer sein,
der die Berge angreift
und mit Fäusten
die Felsen zerschmettert
und zertrümmert.

Immer wird einer sein,
der die Höhlen
ans Tageslicht hebt
und den Boden aufreißt,
ohne säen zu können.

Immer werden die anderen
dem einen die Giftpfeile
in den Rücken jagen,
um dann auf dem Neuland
ihre Äcker zu bebauen.

Daglig friske blomster

Blomsterforretning

S Y N N Ø V E L I E

Kranser til alle priser
Frognerveien 30, Oslo
Tlf. 44 22 30

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSMØR, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**En folkerettsspesialist**

Vi vil nødig gjøre noen urett, heller ikke herr folkerettsspesialist — for å tale med AFTENPOSTEN — Edvard Hambro. Det er forøvrig også helt overflødig, for han besørger det aller best selv. Så la oss holde oss til herr spesialistens egne ord.

Da stortinget ihøst debatterte landssvikoppgjøret, døserte denne eksperten som følger: «— — det ble ansett som nødvendig å anvende lovene med tilbakevirkende kraft. Forklaringen på dette var at man mente at vi den gang ikke hadde tilstrekkelige straffebud for å kunne ramme alle dem som burde rammes, og det ble ansett som en selvfølge at disse lover måtte kunne anvendes på hele krigstiden. Det er anerkjent at respekten for individets frihet kan måtte suspenderes under en krig». (Stortings-tidende side 2751).

En har senere gjort forsøk på å avdempe og bortforklare disse hambroske innrømmelser, blant annet gjorde justisministeren iherdige anstrengelser i så måte. Som rimelig kan være, for de var jo så avslørende og graverende for rettssvikerne som de vel kunne bli. Ikke minst i betraktnsing av at Norge i tillegg til all anerkjent menneskerett uttrykkelig har forbud i sin grunnlov mot å gi lover tilbakevirkende kraft. Og oss bekjent gjelder grunnloven både i fred og krig.

Men det norske folkerettslys Edvard Hambro lar seg ikke stoppe så lett. Hva det nå kan komme av — enten at han forsøker å begå politisk selvmord eller han faktisk er så — —. For i en såkalt anmeldelse av advokat Wieseners bok «Seierherrens justis» i en kronikk i AFTENPOSTEN for 17. februar utdyper han temaet nærmere. Norge hadde som kjent i 1940 klare lovbestemmelser om hva forræderi var og hvorledes det skulle straffes både i den borgerlige og i den militære straffelov. På bakgrunn av dette forteller eksperten oss nå:

«Forfatteren (Wiesener) og mange med ham mener at hele rettsoppgjøret var seierherrens justis. Hva skulle det ellers ha vært? Det kunne da ikke være de beseiredes justis. Det kunne vel ikke være Quislings og tyskernes medhjelpere som laget justisen. Det kunne da heller ikke være de nøytrale. Dem var det fint få av. Utlendinger kunne det jo heller ikke være. Men lover og forordninger måtte lages av noen». (Uthevet av oss).

For, sier herr folkerettseksperten: «Det er nu engang de overlevende som lager lovene». Det faller ham tydeligvis ikke inn at de eksisterende lover, som jo er helt nøytrale, kan og skal anvendes.

Det er denne mann som lengere ute i «anmeldelsen» med stolthet siterer sine egne uttalelser fra en artikkel over there i 1942 om at «regjeringen har ved de nye bestemmelser etterlevet et gammelt norsk bud 'med lov skal land bygges'». Unnskyld at vi sier det, men stort lenger går det vel ikke an å komme i hyklersk freidighet!

Vi har ellers en vel begrunnet mistanke om at denne folkerettsspesialisten meget vel forstår at det ingen krig i lovens forstand eksisterte i Norge siden han — forøvrig i likhet med alle de andre rettssvikerne som behandler landssvikoppgjøret — med forbitret taushet unnlater å komme direkte inn på dette spørsmål. Men han lar det da, som i sitatet fra stortingsbehandlinga foran om at grunnlov og menneskerett suspenderes «under krig», skinne igjennom at det er krigsforræderi NS-medlemmene har begått.

Vi unner av hjertet herrene, med Hambro i spissen, å

«Satte sine liv på spill»

En har det travelt i MORGEBLADET med å forsøke å redusere virkningen av ingenør Rødseths klare påvisning av hvor meningslös aksjonen mot Hydroproduksjonen av tungtvann under okkupasjonen var og spesielt da sprengningen av Tinnsjøferjen.

Forleden er ingenør Jens Br. Hiorth ute med nye bortforklaringer, men han må dog innrømme riktigheten av Rødseths påvisning av at det ikke var tungtvann, men kailut ombord på ferjen. Vel, alt dette er så klarlagt nu at noe tåkeprat av herr Hiorth eller andre ikke gjør noe fra eller til. Men vi vil likevel arrestere hans sluttbemerkning:

«Tvertimot, fordypre man seg i den tilgjengelige litteratur(!) i dette emne, øker respekten og beundringen for de menn, som under aksjonen gjennomførte denne uten hensyn til at de hele tiden satte sine liv på spill».

Vi synes på vår side at det mest karakteristiske ved affæren er at «de menn» gjennomførte den aksjon som faktisk alle nu innrømmer var meningslös, uten hensyn til at de satte andres — kvinner og barns — liv på spill, mens de selv reddet seg i ly av en tidsinnstilt bombe. Hverken britisk film eller norsk selvskryt fra gjerningsmennene og andre kan bortforklare det.

drøvtygge på denne ufordøyelige krigen deres, den som «fortsatte» skjønt en i høytidelig avtaleform hadde erklært den opphört for varigheten av den tyske okkupasjon, skjønt de norske officerer etter anmodning av sin militære øverstkommanderende avgav æresord på ikke å skulle slåss, skjønt hæren istedenfor å settes på krigsfot ble demobilisert, og skjønt ingen av de krigførende oppfattet at staten Norge deltok i verdenskrigen. La dem kose seg med dette og sin dårlige samvittighet. Men de må ikke innbille seg — slik Hambro tydeligvis gjør det — at de kan kjøpe seg avlat ved små almene innrømmelser av at «de fleste har nok sine tvil i behold om mange enkeltheter» (ved landssvikoppgjøret).

Slik godkjøpsprat fratalsmannen for dem i stortingenet som trass i tvilen ville fastholde den påviste urett, gagner ingen. Heller ikke direkte uforskammete har

Altmark-affæren

Avisene feirer minnet om den bedrovelige Altmark-affæren da engelskmennene tok seg til rette som de ville på norsk område uten at det fra norsk side ble gjort noe for å forsvare den høytidelig proklamerte nøytralitet. I MORGEBLADET finner vi etterfølgende innlegg av prost A. E. HEDDEM om saken:

Hr. redaktør!

Deres ærede blad for 13. ds. hadde en artikkel om tildragelsen i Jøssingfjorden 16. februar 1940, vel i anledning av 25-årsjubileet. Forfatteren, hvis navn ikke angis, betegnes som bladets spesielle medarbeider.

Ser man nøyere på artikelen, er det folkerettlig bedømt to momenter som særlig påkaller oppmerksomhet, nemlig følgende:

1. Med full rett betegnes den britiske aksjon som nøytralitetskrenkelse. Det heter nemlig i vedkommende Haagkonvensjon «Overenskomst XIII, punkt 2: «Alle fiendtlige handlinger, oppbringelser og utøvelse av visitasjonsretten iberegnet, begått av krigførendes krigsskip i nøytralt territorialfarvann, utgjør en nøytralitetskrenkelse og er strengt forbudt». England hadde uten forbehold godtatt og ratifisert denne bestemmelse. Forfatteren betegner derfor med full rett aksjonen som «overlagt og grov».

2. Forfatteren hevder videre: «Men at torpedobåtene ikke løsnet skudd mot en så knusende overmakt var i samsvar med folkeretten og vår sjøforsvarsinstruks». Denne begrunnelse er uholdbar. Vår daværende utenriksminister, professor Koht, hadde i memorandum av 15. januar 1940 gjort den britiske regjering bekjent med følgende: «Den norske marine har ordre om med alle midler å forsvare dette området og avverge nøytralitetskrenkeler, uansett fra hvem de måtte komme».

typen: «Det kunne tenkes at enkelte av dem som støttet fienden gjorde det ut fra aktverdige motiver».

Vi vet ikke om det er et forsøk fra AFTENPOSTENS side på å forklare den underlige folkerett Deres kronikkforfatter presterer, at det belyser hans ekspertise ved å fortelle at han har hentet seg erfaring ved å være observatør i Etiopia, hvor han «fulgte rettssaken mot dem som gjorde opprør mot keiseren». Det lyder absolutt ikke betryggende for oss, og etter denne hambroske innføring i lov og rett og anständighet, må vi dessverre konstatere at det gamle ord holder stikk at eplet ikke faljer langt fra pæren.

«Morgenbl.» for 29. juni 1948 skrev C. J. Hambro: «En marine eller en liten stat, hvis ordre er at den aldri skal gå til kamp mot en klar overmakt, er jo latterlig i den hele verden». Han tør vel ha rett i det. Det lille Finnland tok opp krigen mot det overveldende Russland. Finnland høstet ikke noen skam derav. Hva så med Norge?

Den danske folkerettslærde Axel Møller doserer i sitt verk av 1935 «Folkeretten i Fredstid og i Krigstid»: «Det er en neutral Stats Pligt at forsvare ikke blot konstaterer sin Neutralitet».

Den svenske folkerettsekspert Rikard Kleen hevder i sitt verk «Krigets lagar», at siktspunktet er alltid «den tredje parts rätt», og at den nøytrale part har å tilgodese denne «uafkortad». I Jøssingfjord var tyskerne «den tredje part».

Hva forfatteren ellers hevder i sin artikkel, er ensidig og derfor ikke videnskabelig holdbart. Han har åpenbart ikke kjennskap til hva den franske statsminister Reynaud avslører i sin bok «La France a souvéc l'Europe», eller hva Churchill anfører i sit verk «Den 2. verdenskrig».

Man beklager at «Morgenbladet»s leser blir vill-ledet om et historisk så viktig emne.

Forbundets kontor:

Holdes stengt mandag og lørdage. Ekspedisjonstid: tirsdag - onsdag - torsdag og fredag fra kl. 10 til 15.

Sekretæren kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Telefon: 37 76 96.

Postadresse: Postboks 3214,
Oslo 4
Postgiro 150 28.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvei 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

**DEN UNG ÅR,
DEN UNG SIG KÄNNER,**

läser «FOSTERLÄNDISK ENAD UNGDOM». Organ för Nordisk Ungdom, Fri-sinnade Riks-Partiets ungdomsfylking. Pris helår kr. 6 :—. Rekv. från Stud. Åke Sonesson,
Akensg. 4 c, Örebro.

Skyld og Soning

DEN BRITISKE JURIST F. J. P. VEALE GRANSKER «VAR TIDS NØKKELPROBLEM»

1. OMSTRIDTE SPØRSMÅL VENTER PÅ KLARLEGGELSE

(Forts. fra forrige nummer)

Det har aldri vært lagt frem noen overbevisende forklaring på hvorfor Roosevelt siden Teherankonferansen viste en likefrem krypende underkastelse overfor den kommunistiske diktator Stalin. Da han i 1943 traff sammen med Stalin for første gang i Teheran var den røde hær svært medtatt og meget hindret på grunn av tapene av uhyre mengder utrustning og våpen. Det var selvsagt absolutt i USA's og dets alliertes interesse at Sovjetsamveldets kampkraft måtte bli tilstrekkelig styrket for å muliggjøre det fortsettelsen av krigen. Men like klart var det også at det måtte støte an mot USA's og dets forbundsellers interesser hvis Sovjetsamveldet gikk så overmekting ut av kampen at det kunne dikttere fredsbetingelsene.

I 1943 hadde Stalins forhandlingsposisjon ingen vekt. Han ville med takknemlighet ha mottatt enhver hjelpe for å kunne fordrive innetrengerne fra russisk jord. Tross dette etterkom Roosevelt alle den røde diktators krav og leverte utrettelig overflødige mengder tilførsler til Sovjetsamveldet, uten betingelser eller sikkerhet inntil den røde hær hadde nådd Elben*.

Roosevelts beundrere og motstandere roter begge i samme grad i denne underlige politikk som utvilsomt lot Sovjetsamveldet stige opp til en verdensmakt, og hva styrke angår til en rival av USA. Hans beundrere kan bare vanskelig forklare seg hvorledes en klok, velvillig menneskevenn kunne bringe det over sitt hjerte å utlevere de ulykkelige beboere av Øst-Europa til den grusomme tyrann Stalins nåde. Det blir tydet derhen at han lot seg narre av de forløyede beretninger fra Harry Hopkins, spesialsendemannen som han lot dra til Moskva for å snakke med Stalin og som berettet alt slik som Roosevelt etter sin oppfatning ville høre det. Man sier også at Roosevelt velberettigede avsky for Hitler hadde gjort ham blind for Stalins sanne karakter. Med andre ord, hans mo-

Roosevelts likefrem krypende underdanighet overfor Stalin

ralske rystelse hadde vunnet overhånd over hans dømme-kraft.

På den annen side er det uforklarlig for Roosevelt som motstandere hvorledes en mann som de betrakter som sin tids mest forslagne politiker kan ha blitt hjelpe-løs dupert av en villmann som Stalin. Vanligvis intar de det standpunkt at etter at han kunne triumfare over den vellykkede innblanding av sitt land i krigen, ble hans tiltro til den egne evne til dobbeltpill så uhørt styrket at han lullet seg inn i den sikre følelse av at Stalin nok kunne bli aldri så mektig så ville han selv alltid være i stand til å holde denne stupide barbar i tømme.

Et annet spørsmål i forbindelse med Roosevelt som må gjennomlyses av historikerne er den hemmelige skriftveksel som man nu lenge har visst at han førte med Winston Churchill i USA-diplomatkode vinteren 1939-40. Den faktiske tildragelse med denne korrespondanse ble røbet av Tyler Kent, en dechifrerer ved USA-ambassaden i London. Karakteren av disse skrivelser lar seg bare utlede av den kjennsgjerning at deres eksistens ble voktet som statshemmelighet av første klasse. For prosessen mot Kent i London, hvor han ble idømt 7 års fengsel, ble det truffet uvanlige sikkerhets-foranstaltninger for å hindre at noen henvisning til innholdet av de dechiferte skrivelser skulle nå frem til offentligheten. Dertil er å bemerk at Winston Churchill i tiden før denne hemmelige korrespondanse var

første admiralitetslord og som sådan angikk den amerikanske presidents innstilling til den nettopp påbegynte krig han slett ikke. Det skulle vært en sak for premierminister Neville Chamberlain og utenriksmesteren. I betraktning av den kappe av streng hemmeligholdelse som ble lagt over hele affären, er det vel umulig å tro at det bare ble behandlet privatligheder som gjensidig interesserte begge. Det som nu med sikkerhet kan sies om det er at Roosevelt tydeligvis foretrak å legge frem sine hensikter med hensyn til krigen for Churchill der som kjent gikk inn for fortsettelse av kampen til Hitler-regime var styrtet, istedenfor for premierministeren Chamberlain, som gikk inn i begivenhetene med bange anelser og som man alminnelig antok ville ha hilst en mulighet for en fredelig bileggelse.

Meget er blitt skrevet med rosende stønn over det man har betegnet som den stolteste episode i britisk historie, dette nemlig at Storbritannia etter Frankrikes sammenbrudd under ledelse av Churchill, som det heter stod der fullstendig alene, uten en venn eller forbundsfelte i verden seierrikt trotsende Hitler. Men forløpet av hin episode kan åpenbart først skrives i fullt omfang når innholdet av den av Kent avslørte hemmelige korrespondanse er blitt kjent. Inneholdt denne korrespondanse Roosevelt forsikringer om at Churchill kunne regne med ham, for han, Roosevelt, ville så raskt som bare mulig bringe USA inn i krigen. Og hans løfter

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

FOR FOLK OG LAND AV ARMENEREN JERWAND DSHANIAN

Forts. fra forrige nummer.

Disse flyktningene fikk en liten hvilestund i kirken før de måtte videre. Den ble ly både for sivile og de militære som i tur og orden dro gjennom den lille ruinlandsbyen Dimitrovka.

Vi følte oss litt oppkvikket av denne ene natts sovn selv om vi måtte ligge på halm på gulvet. Men så var det å dra videre på denne helvetsmarsjen. Sely holdt jeg på å fryse ihjel, men klarte meg på en eller annen måte og unngikk døden.

Det verste var da vi skulle forsere et fjellparti mellom strendene på Kertsjhalvøya. Alle fire infanteriregimenter våre gikk frem ca. 4-5 km. Tyskerne hadde alt satt seg fast i de godt befestede bunkerne oppe i fjellet ved Stari-Krim, som lå 100-150 km. fra byen Kertsj. Derfra kunne de lett beskyte våre tropper som forsøkte å gå mot dem nedenfra og oppover. Det ble foretatt ustanselige angrep, men de tyske befestninger var godt plasert og holdt stand mot våre tropper hele vinteren. Fremdeles kan jeg huske den ulende vinden som kom fra begge sider av Kertsjhalvøya, både fra Svartehavet og Asovhavet. Vi befant oss midt i denne trekken. Sneen falt så tett at vi ikke så veien i snefokket. Vi klarte ikke å presse oss frem mot den sterke vinden, og verre og verre ble det. Tilslutt måtte vi snu ryggen mot vinden og slik gikk vi hele natten. Vi

med oss, så de ble fort fulle av syke og utmattede mennesker. Hestene klarte heller ikke den harde påkjønningen, men falt overende og frøs ihjel på stedet. Så måtte hester og vogner etterlates på åpne fjellet og halvdøde mennesker også, mens vi andre slepte oss videre frem. Vi håpet at stakkane kunne holde ut i de lukkede vognene til sanitetspersonalet kom etter. Vi klarte også selv å redde noen som holdt på å fryse ihjel. Vi dengte løs på dem og sparket dem til de fikk enslags varme i seg.

Jeg kan huske at en av telefonistene våre, aserbeidsjeneren Orudsjev stod sammenkrøket på veien og nektes å gå videre sammen med oss. Han løftet hendene i været og ropte: «Allah — Allah — Allah». Da jeg sa til ham at han måtte komme til seg selv og følge med oss, slo han seg på knærne og skrek: «Bena mine vil ikke gå, de er helt stive». Jeg slo løs på ham så hardt jeg kunne til han fikk blodet i sirkulasjon og gikk videre. Vi hadde godt med klær på oss, men det hjalp ikke stort forkulden gikk til marg og ben. Vi hadde hetter av ekte ull som dekket hele ansiktet. Bare munn, nese og øyne stakk frem. Likevel måtte vi gni ansiktet med sne for ikke å få forfrysninger. Ansiktet var følelsesløst og nesen full av isklumper, så det var vanskelig å puste. Vi spyttet rene isklumper.

Kulden og vinden bet godt i øreflippene og i nesetippen og desembertåken lå tett omkring oss. Veien var speilglatt og vi ramlet på halen rett som det var. Men det var bra for da fikk vi litt varme i kroppen og kunne fortsette marsjen. Vi

Forts. side 7

Det ble foretatt ustanselige angrep — — —

* En utømmende studie over disse gátefulle hendelser finnes i den brillante bok av G. N. Crocker «Schriftmacher der Sovjets», Verlag Fritz Schlich-tenmayer, Tübingen 1960.

Kyrkoherde V. VALLBERG:

Antikrist

Under de sista årtiondena av förra århundradet lästes i de teologiska fakulteterna i de nordiska länderna ett stort etisk verk av den danske biskopen Martensen. Det var ett verk fyllt av andeliv och intelligens i ovanliga mått. — Komna in på detta århundrade var denna bok föräldrad åtminstone här i Sverige. Det hade kommit in ett nytt teologiskt tänkande — **konstruktionsteologien**. Det var inte längre **Ordet och Historien**, som gav det avgörande svaret utan «den mänskliga faktorn», dvs den «vetenskapliga» förutsättningen i det s. k. förnuftet. Därför har inte heller en sådan sak som **Profetian** något väsentligt utrymme, ty profetian går över det mänskliga förnuftet.

I Martensens «Etik» ha vi emellertid en så klar redogörelse för den kristna profetian, som man eljest har svårt att finna. Av den långa avhandlingen ges här endast ett par små utdrag efter den svenska översättningen:

«Det är bestämt och tydligt förutsagt i det profetiska ordet, att innan Herren kommer, måste ondskan ha kommit till sin högsta uppenbarelse på jorden. På de sista tiderna skall ett stort och vida utbrett avfall från kristendomen inträffa, och kristenheten skall bliva ett fullkomligt Babel, en fördärvarad kristenhet i både kyrkan och staten, ty Babel har blivit en boning för demoner, för alla orena andar och fåglar. Men i en stund», dvs «plötsligt» skall Babel falla. Det skall ske en hastig omvälvning och sammanstörtning av hela detta sociala tillstånd, hela denna kulturens och civilisationens värld med sitt falska kristliga sken. Och då uppenbaras **Antikrist** och det antikristiska riket, som betecknas som en högre grad av ondska än Babel, avfallets yttersta potens, det högsta onda på jorden etc.»

Antikrists förbundne är «den falske profeten». — «Man bör inte kunna misstaga sig på de mer och mer frambrytande elementen, ur vilka den falske profeten skall utveckla sig — ateistiska, gudsförnekande, andeförnekande, materialistiska systemer, som stödja sig på

rent fysiska åsikter om tillvaron, en estetisk litteratur, som genom sina poesier och romaner utbreder köttets evangelium bland massorna och förvänder alla sedliga begrepp, en daglig press och journalistikk som ofta visar sig såsom ett förspel till vad som är förutsagt (Uppb. 16:13), att det utur drakens mun och utur vilddjurets mun skall utgå tre orena andar såsom paddor, dessa kärrens, morasens och gyttjans djur, vilkas i sig självt vanmäktiga kväkande icke desto mindre giver ett genomträngande ljud, som tränger långt i fjärran och höres vida omkring och som dag för dag upppepar det-samma etc.»

Såsom förutsättning för Antikrists uppträdande betonar Martensen att «den, som hindrar, måste först komma undan». «Med denna hindrande makt förstår vi den goda anden i hedendomen, de sedliga livsmakterna och framför allt den sedliga rättsordning, som i själva hedendomen är föremål för mänskornas vördnad, de lagliga överheterna, de historiska institutionerna och de goda traditionerna i folken, i vilka en motståndskraft finnes emot laglösheten».

Dessa korta utdrag må visa hur Martensen för hundra år sen sammanfattade teckningen av det antikristiska väsendet enligt Jesu och apostlarnas förutsägelser.

Där Antikrist klarast uppvisar sitt eget väsen, sina avsikter och sin natur är i **Martyrhistorien**.

Forts. side 6

Churchill beskuer sitt verk på Kontinentet

Ved Winston Churchill's død

AV KAPTEIN ERIK LÆRUM

Jeg har med stor interesse lest Arminius's artikkel om dette dødsfall, og jeg bifaller hvert eneste ord. Da en meddelelse kom i den danske kringkastingen, lyttet jeg selvfolgelig med interesse til det man hadde å si. At det så var mine motstandere — for ikke å si mine fiender — som talte, skjønner jeg vel, det var jo i det vesentlige «frihetskjemperne» (i paranthes bemerket fikk de jo gjort en del, de også, for å utslette dette gamle, edle, nordiske begrepet, som het «frihet til å tenke, tro og tale og følge sin oppfatning» — ja, det er da en sak for seg). De fleste danske «frihetskjemperne» har jo siden utmerket seg ved å ta sine liv, og det skjønner jeg vel. Det mest passende navn for dem hadde jo — desverre — vært «frihetsbekjempere» — for det viste seg jo meget fort, at mine gamle trofaste soldaterkamrater fra Østfronten og jeg selv med, da, fikk lov til å føle på våre kropper, at friheten var nok så begrenset for vårt vedkommende, selv om vi hadde all offisiell tilslutelse til å gå i krig. Sjeldent har ellers uberyktede menn — og kvinner — fått tid til å tenke dypt over tilværelsen som vi fikk det i de koncentrasjonsleirene, man i hast fikk bygd opp etter «frigjøringen». Det finnes dog også i Danmark mange av våre tidligere motstandere som etter krigen har vært gjester — selvbudne — i mitt hjem. En husker jeg særlig godt, for han kom til meg en kveld og hadde sin frue med, han ville nemlig så gjerne holde en tale i det av meg ledede Dansk Frontkjemperforbund, hvis æresmedlem og æresformann jeg ble etter mange års fruktbar kamp for å skaffe våre invalider og mine soldaterkamraters enker deres rettmessige — men dem fratatte pensjon i seiersrusen — understøttelse fra den danske stat. Vedkommende danske frihetskjemper kom, som

sagt, og ble stående i mitt kontor her i mitt hjem, mens damene satte seg inn i dagligstuen. Da rakte han meg hånden, jeg gav ham min, og med tårer i øynene ba han meg på de ærlige frihetskjemperes vegne å motta hans og tusener av andre frihetskjemperes uforbeholdne unnskyldning for alle de onde tanker de hadde hatt om oss soldater og de vonde artikler de hadde skrevet mot mine kamrater fra Østfronten og meg. Hans offisielle standpunkt kom til å koste ham hans stilling. Hans ord var blandt annet disse, at ingen ærlig frihetskemper hadde noe å brede oss soldater for.

Det varmet mitt gamle soldaterhjerte dypt, og er jeg enn av og til hard, nekter jeg ikke, at også mine gamle øyne ble fuktige.

Men ved Churchill's avgang fra det jordiske liv, hvor så mange har rippet opp i storheten, mangler jeg bare én uttalelse, som da kan bli min :

«Aldri har så mange hatt så mye å bebreide ett enkelt menneske for, som vi soldater, våre pårørende og hele det nå splittede Europa — ».

Nemesis er en streng dame — det gamle britiske imperium er gått under, sist og ikke minst takket være den nå avdøde Sir Winston Churchill. Men den tanke, vi gamle soldater kjempet for, et enig EUROPA, med felles utenrikspolitikk og felles

samvirke på alle områder, det er det som stadig opptar sinnene — og England får lov å betale sin part av Sir Winston Churchill's feilslagne politikk. Det er vel det land i det gamle Europa som får lov å betale dyrt — ja, dyrest — for en helt ut feilslagen politikk og umenneskelighet i krigføringen under den 2. Verdenskrig. Den tyske nøy somhet, flid og arbeidsvilje er det beste bevis for hans umåtelige feilsyn på et sterkt og sunt folk, som ganske riktig ble hjulpet frem gjennom Marshall-hjelp etter at de «seirende» makter hadde plynne dette rikes møy sommelig oppbygde sterke industri, som den tegner seg i dag. Men tyskerne betaler sin gjeld !!!

Jeg glemmer aldri i denne forbindelse min samtale under felttoget mot øst som jeg hadde med en ung russerinne, der hvor jeg var innkvartert. En dag jeg satt i mitt rom, hvor det for øvrig hang en ikon på veggen, kom en russisk Pope med sine gutter som bar rökelseskar og Popen var iført sin prestedrakt, gikk inn til de gamle i huset og avholdt Gudstjeneste. Det lød vakkert. Plutselig ser jeg vesle Katja, som småpiken het, gå opp og ned uten for mine vinduer. Jeg lurte litt på dette her. Så banket jeg på vinduet og vinket henne inn. Hun kom.

(Forts. s. 6)

Antikrist -

(Forts. fra side 5)

Den kristna kyrkan och de kristna folken ha genomgått tre perioder av antikristiska förföljelser.

Den första omfattar de tre första århundradena av kristendomens tillvaro. Över denna tid finns ett monumentalt historiskt verk: «Der Kampf des Christenthums mit dem Heidenthum» av **Gerhard Uhlhorn**. Stuttgart 1875. Den borde vara känd även inom nutidens teologiska kretsar.

Den andra stora vågen av förföljelse utgick från kyrkan själv mot all evangelisk frihet. Därför betrakta de också alla reformatorena påvekyrkan såsom Antikrist:

Den tredje vågen av förföljelse mot kristendomen och alla kristna kyrkor utgår mot allt varest ett spår av kristendom finnes eller kan misstänkas att finnas, mot allt, som byggs upp såsom kristen kultur, mot kristen tideräkning (franska revolutionen), mot kyrkoår och kyrkliga högtider, kristen barnuppföstran, de kristna böckerna osv.

Om den perioden talas knappast bland de kristna själva, åtminstone hör man ingenting däröm offentligt. Under denna period, som ännu pågår, har Antikrist krävt mångedubbelt fler offer än under alla föregående tider. Han har ju också byggt ett system i förföljelsen.

Om den första martyrtiden krävde tiotusentals offer, den andra nådde upp till det första hundratusendet, så har den tredje, som ännu pågår, krävt milioner människoliv, inte bara ett enda tiotal utan flera.

Vi leva mitt uppe i alla tider s största religionsförföljelse. Har man även i föregående tider kunnat skönja den förutsagda Antikrist, så har han dock framträtt i större klarhet än någonsin för, i vår tid, som var och en, som vågar titta ut ur gluggen av säkerhetsskyddet, kan se.

Det var en gång på 1920-talet, som hela Västeuropa stod i spänning av fruktan och frågade hur utvecklingen skulle sluta. I Ryssland hade den marxistiska revolutionen skett med outsäglig förödelse över allt vad av kultur fanns: Religion, jordbruk, industri, lärdom, ordning. — I Tyskland hade samma makt med samma anda och syfte rest upp huvudet. Alla, som hade någon insikt i vad som höll på att ske, såg framför sig följande syn: Segrar kom munismen i Tyskland, så sker där samma förödelse som i Ryssland, ja, ännu värre. I Frankrike, Spanien och Italien se vi samma framtidssyn. Orka inte deras egne att genomföra revolutionen, så ha

de omedelbart de tyska och ryska härarna till hjälp. Och var och en, som ville förstå, tvivlade inte på att de nordiska länderna skulle gå in i samma notvärp.

Men så skedde underet — kommunismen hejdades i Tyskland. Faren var över! Och så skedde den märkliga synen inför det allmänna kristna skådandet, att de tyckte seg se hur Antikrist förgjorde Antikrist, vilket Jesus hade ansett otänkbart. Ty kommunismen var ju också Antikrist, om också ingen vågade högt uttala saken.

Men den store räddaren från alla Antikristen uppträddes på krigsskädeplatsen och har nu räddat världen genom — krig! — Och vi har läst i tidningar och vi har hört i radio, huru den gudsmanen Churchill har «räddat kristendomen åt Europa». Men är det ingen, som frågar: Hör inte Öst-Tyskland, Polen, Östersjö-provinserna, Östersjöprovinserna, Checkoslovakien, Ungern, Jugoslavien, Rumäniens t. o. m. själva Sovjet till Europa?

Åh, varför skall man tänka allt i svart! Faran är över. Frid, frid! Man kan ju tänka och tolka tidens tecken olika, om man nu ens bör tänka något på den saken. Det är som på Jesu tid: De meteorologiska förutsägelserna intresserar Ni er för. Men för tidernas tecken har Ni varken förstånd eller intresse. Såge man Antikrist och var han har sitt högkvarter, så skulle man inte vara så blind eller neutral.

«Men åtminstone den största faran har ju gått över, bara man försiktigt följer med samhällsformationen, U-landshjälpen och icke minst — Vetenskapen, protestantismens nypåve. När jag såg tidens tecken i historiens och profetians ljus, då kom jag att ge tankarna följande form:

Martyrs namn och bilder ha vi ristat
på kyrkors väggar och på böckers blad
av dem, som livet ha för Livet mistat,
i bundradrens gång en helig rad.
Men millioner, som i vår tid slaktats,
för deras minne har ej tiden rum,
«De Storas» röst för deras nöd var stum,
av tidens kyrkor de för intet aktats —
Vem kunde våga säga ut det ens:
Blod är marxis mens sista konsekvens!

ANNELISE PAROW
TANNINNSETNING
Trondheim

Winston —

(Forts. fra side 5)

Vesle Katja

Jeg spurte henne hvorfor hun ikke var med til guds-tjenesten. Nei, sa hun, det kjenner jeg ikke noe til. Jeg spurte forsiktig, om hun da ikke hadde lært religion i skolen? Nei, svarte hun, det er forbudt. Ja, men har dine foreldre da aldri lært deg noe om det, da? Nei, svarte hun kjapt — det er også forbudt. Så satt hun der og stirret med tomme, blanke øyne ut i rommet. Jeg stirret bare på henne i noen minutter. Så dreiet hun hodet mot meg og sa: «Du, skandinav-sky, vi . . . vi . . . unge har ikke noe, vi tror på», — og tårene rant ned av hennes kinner. Forsiktig spurte jeg henne da, om hun ikke trodde på Lenin, Stalin eller de andre koryfeer? «Stalin er ikke god!» nesten ropte hun — og nidgråt.

Og er det ikke det samme i dagens Europa? Hvorfor er så megen ungdom avsporet? Er det ikke innerst inne, fordi den oppvoksende ungdommen heller ikke har noe å tro på?

Og med disse tanker i mitt gamle sinn, må jeg si, at mine ord i begynnelsen av dette lille hjertesukk igjen stiger frem for meg: «Aldri har så mange hatt så mye å bebreide ett enkelt menneske for, som vi soldater, våre pårørende og hele det nå splittede Europa har å bebreide Sir Winston Churchill for . . .»

Og samtaler jeg har hatt med mange utlendinger i de seneste årene gir meg rett . . . selv mange englendere . . . og . . . amerikanere. Jeg har på min vegg en takksigelse fra det engelske krigsministeriums bibliotek med 'Duke of Gloucester's segl for min bok «Dansk soldat i krig og fred». Der blir det hengende så lenge jeg lever.

Mine andre böcker — ja, alt hva jeg utgir, skriver de og ber meg om fra alle verdenshörner. Og et stort amerikansk forlag — som jeg i sin tid oversatte og for egen regning utga

Seierherren —

(Forts. fra side 1)

113 nasjoner mobilisert

IV.

Det er nok flere enn denne amerikanske korrespondent, som har sett med skepsis på forestillingen. Kina unnlott å møte og fra USA, som var Englands allierte i II verdenskrig, møtte hverken president eller visepresident. General Eisenhower møtte som privatmann. Det har gitt anledning til adskillige gjetninger og skrivelser verden over, om hvorfor USA kun var representert ved sin utenriksminister og sin HR. Justitiarius. Forkjølse, jalusi mellom president og visepresident? Neppe.

V.

Nu er det så, at England opp gjennom historien har hatt for vane å tilvende seg æren for store begivenheter, hvori det har deltatt. Det har passet på under krig sammen med allierte, at en engelsk general eller admiral alltid førte overkommando. Efterhånden har USA gjennomskuet og motsatt seg dette. Det var først etter adskillig tautrekning og bitterhet, at Lord Mountbatten

McCarthy's bok for — har nå sendt meg en bok av den av kommunistene fordrevne tidligere president over Cuba, Lugencia Batistas, til anmeldelse. Som takk har jeg fått boken av forfatteren signert av samme.

Det er altså litt grannlysning forut, og det skyldes blandt meget annet også de glimrende artiklene, som mine gamle venner i Norge har evne og mot til å bringe i FOLK OG LAND.

De av dere — og oss — som kjemper med åpen panne, har banet veien for holdning og fornuft, og kan det enn se noe svart ut av og til, så er det da min faste overbevisning, at det nytter lell!

Det er gjennom tidene skrevet så mye sant og vakert. La meg derfor slutte med min egen lille morgensang, som jeg nynnet hver morgen under mitt glorverdige fengselsopphold, (for det ble meg forbudt å synge i min celle !)

Kjemp for alt hva du har kjært dø, om så det gjelder — da er livet ei så svært, døden ikke heller . . .

Det var i hvert fall denne lille strofes ånd som førte oss soldater ut i kampen FOR noe nytt og bedre. Og jeg vet at ingen soldat kjempet for noe annet enn det, han trodde på.

Erik Lærum.

fikk kommandoen i det indiske hav fremfor en amerikaner. På andre hold gikk de siste av med overkommando.

VI.

Hertugen av Marlborough er fremstillet som seierherren ved Blindheim, uaktet det var den snartenke og besluttssomme prins Eugen, som førte østerrikerne, som reddet situasjonen den gang og hitførte seieren.

Hertugen av Wellington vant ikke slaget ved Waterloo, hvor der ikke deltok mer enn mellom 3 og 5 prosent engelskmenn. Det var den tyske general Blücher som vendte et nederlag om til seier der.

Nu fremstilles gjennom denne overdimensjonerte begravelse Winston Churchill og dermed England, som den vant den annen verdenskrig. Det er ikke desto mindre en kjennsgjerning, at det var USA, som reddet poker-spillet for ham.

VII.

Det ser ut som at USA, belært av erfaring, ikke har villet medvirke til nye mytedannelser, hvilke allikevel sikkert vil bli trodd av alle konene ved vannposten verden over.

W. C. var en ulykke for såvel England som den vestlige verden. I første rekke er det England, som får betale. Som et tysk blad skrev, var det Churchills verk å forandre Storbritannia til Storbritannia.

Det er neppe det den avdøde planlegger av begravelsen har villet feire med denne.

Olaf Holm.

SJOKKPRISER

Marinekikkerter til enestående priser. — 1. kl. optikk «hard coated», anti-refleksbeh. korrigert, får derved

STØRSTE LYSSTYRKE OG SKARPHET.

Justerbar øyenbredde, personlig micro-synskorrigering. Prismekikkertene er trippel-testet, men kontrolleres også her før de sendes ut.

7×50 kun kr. 144,— + porto
8×50 kun » 152,— + porto
10×50 kun » 159,— + porto
12×50 kun » 164,— + porto

Svinelærveske og komplett utstyr inkl. 3 års skriftlig garanti. 8 dager full retur-rett.

Billett merk.:
JAPAN IMPORT

AVERTER I FOLK OG LAND

MED EN SOVJETSOLDAT —

Forts. fra side 4

hadde hanske av lær og ullstoff, men likevel måtte jeg ustanselig gni hendene og slå dem mot hverandre for å holde dem varme. Fingrene var helt stive inne i de tykke hanskene og vi slo hendene mot kroppen ustanselig for å holde blodet i sirkulasjon. Jeg danset rundt på fjellet for å holde varmen og jeg er sikker på at jeg tilbakela minst 7 km. med å danse den komiske Katak-dansen. Jeg tror jeg reddet livet mitt på den måten. Et par ganger holdt jeg på å falle sammen, men löytant Aksionov deljet løs på meg med hender og fotter til jeg ble rasende og slo igjen, fortære og fortære til jeg fikk varmen i meg igjen og reddet meg fra frynsning.

Da vi endelig kom frem var vi utmattet og dødstrette, men bunkerens var heldigvis innebygget slik at den gav ly for kulden. Vi hadde mistet 30 prosent av mannskap og hester. Det var ikke tale om å ta av seg kappen eller skoene, som var harde som bein. Jeg klarte heller ikke å sette meg ned for kærene var stive som lær slik at det var umulig å få bøyet dem. Jeg fikk litt hvile ved å stå rett opp og ned. Til slutt fikk jeg bøyet sammen kappen litt og da slengte jeg meg rett ned på jordbenken, som var dekket med frosne halmstrå. Der sovnet jeg midt på lyse dagen, men da kameratene vekket meg var jeg like dødstrett og kroppen var stiv av kulde.

Kameratene hadde satt på radioen og den meldte om storm og uvær over store deler av Sovjetsamveldet, fra Kaukasus i syd til Sibir i nord.

Fra alle deler kom ulykkemeldingene, nødsignalene og stormvarslene. Overalt var det havarier, trafikkkaos, forsinkelser o.s.v. Hallomannen meldte også om uvanlig kulde på Kuban og Krim for årstiden og voldsom snestorm med 30 kuldegrader gjorde det uutholdelig. Folk sa at de ikke hadde opplevet maken i en menneskealders.

Jeg kunne fortelle mange uhyggelige hendelser som jeg var vitne til, men jeg vil helst unngå det. Selv mine fiender vil jeg ikke ønske en slik grusom og tragisk skjebne som den der traff så mange i denne grusomme tiden. Mange trodde og mente nok for alvor at det var Guds straffedom over menneskene for deres onde gjerninger og deres gudløshet. Ikke mange av oss soldater tvilte på at det var slik. Det var bare stalinister og jøder som ikke trodde på dette. Mange sovjetfolk er religiøst innstillet og har stått mot bolsjevikene og andre som har

propagandert mot kristendommen, for de vet at menneskene blir ulykkelige og at livet blir meningsløst uten dem mot hverandre for å holde dem varme.

I dager og uker var jeg i denne bunkerens uten å komme av klærne engang og da været bedret seg litt, oppdaget jeg blå merker på tomelfingrene, på tærne og på lårene, som var delvis forfrosne. Ennu i dag kan jeg kjenne smerter på disse stedene når jeg gnir litt på dem.

(Fortsættes)

Skyld og —

Forts. fra side 4

til den amerikanske offentlighet om å ville bevare strenge nøytralitet kunne han, Churchill, la være å bry seg om da hensikten med dem bare var å dempe velgernes bekymringer ved neste presidentvalg. Inneholdt korrespondansen dette, da ville situasjonen seks måneder senere da Churchill foregav å stå alene i tross mot den seierrike Hitlers makt komme i et helt annet lys.

Strengt tatt er spørsmålet om den hemmelige korrespondanse mellom Roosevelt og Churchill historisk overhodet intet problem for det kunne klarlegges straks. Disse telegrafskrivelser i kode som nu er sikkert gjemt i USA i et offentlig panserskap kunne jo ganske enkelt offentliggjøres. Den kjennsgjerning at man ikke allerede har gjort det er som sådan alt betegnende.

Helt bortsett fra innholdet i dette brev er det dog i og for seg bemerkelsesverdig at Roosevelt skal ha korrespondert i hemmelighet med et førende medlem av en utenlandske regjering. Det forekommer vanskelig å tro på en helt isolert hendelse. Skjønt det klare bevis for det sannsynligvis vil uteblifor alltid er det en naturligslutning at Roosevelt har måttet korrespondere på lignende måte med andre førende tyskfientlige statsmenn i Europa, og det både etter krigsutbruddet i september 1939 og også under Münchener-krisen året før.

Man synes i dag i alminnelighet å være enig om at Roosevelt allerede lenge før krigsutbruddet i året 1939 har fattet den beslutning å trekke USA inn i krigen som kunne bryte ut i Europa hvis det skulle vise seg nødvendig for et sikkert nederlag for Tyskland. Riktignok er det umulig — og vil sannsynligvis også forblitt umulig for alltid — bare tilnærmedesvis å fiksere nærmere

(Forts. fra s. 2) cerarna blev ställda på fri fot, og gemene man var av den uppfatningen, att kriget var slut.

När sedan de tyska motgångarna på östfronten började, bröt man hedersordet, och exilregeringen arrangerade från sitt säkra tillhåll i London en motståndsrörelse i Norge. Hade kriget slutat med Sovjetunionens nederlag, hade tydlig motståndsrörelsens män varit «landsförrädarna». Sovjetunionens seger i Europa — med engelskt och amerikansk bistånd — gjorde, att det blev tvärtom.

I domstolsprotokollen kallas alla motståndare till regeringen Nygaardsvold för «dåliga norrmän», medan alla anhängare var «goda norrmän», en enligt förf. till ytterlighet infantil terminologi. Gjorde NS-medlemmar gällande, att de ansett, att efter kapitulationen fred rådde i landet, så mycket förr som officerarna ju med hedersord förbundit sig att ej återupptaga någon kamp, förklarade domarna, att de åtalade måste ha känt till att krig ändock var rådande med Tyskland! Och då de måste veta det, hade de även vetat det, och därfor var de förrädare!

Utan denna konstruktion, som ju innehåller ett «contradictio in adjecto» hade de ej kunnat åtalas enligt någon förräderi-paragraf. Mot «politiska förbrytare» — vilket de åtalade på sin höjd var — var norsk lag rätt human. Sådana kunde bl. a. ej frändomas sin ära.

Sålunda erhöll Norge på en gång 92.805 förrädare, i stället för de kanske 500, som verkligen lagenligt hade kunnat åtalas. Dessa var ingalunda ett dåligt urval norrmän, det var mest bönder.

den dato han kom til denne skjebnesvangre beslutning. Det eneste vi vet med sikkerhet er at Roosevelt allerede i begynnelsen av februar 1938, seks måneder før

Münchenekrisen, skrev et brev til den notoriske tyskhater Lord Elibank og i det forsikret han ham at han arbeidet med liv og sjel på «å oppdra den amerikanske offentlighet til å slutte seg til et korstog mot Hitler». (Uten å tenke over betydningen av dette brev prisa Lord Elibank det med en for ham typisk stupiditet i en artikkel «Franklin Roosevelt, Englands venn» som ble offentliggjort i juniutgaven 1955 i tidsskriftet CONTEMPORARY REVIEW. Forfatteren).

(Neste gang: To djevelske planer).

Norsk självprövning —

der och borgare — goda antikommunister — som dessutom höll näringslivet i gång, medan exilnorrmännen levde bekymmerslöst, på allmänna medel i ett skyddat utland. Underligt nog — och betecknande för att det var vänsterlementen, som höll i trådarna — åtalades aldrig de organiserade arbetare, som direkt engagerades i tyskarnas befästnings- och försvarsarbeten, ej heller de industrimän, vilkas inräntningar arbetat för «fienden». Någon likhet inför lag fanns sälunda alls ej.

De 92.805 var god medelklass och välbärgade män, och de flesta plundrades helt på sin egendom, avsattes från sina tjänster, förklarades odugliga för framtida tjänst, miste jämte familjer sitt levebröd, förklarades — på grund av retroaktiva lagar — förlustiga sitt medborgerliga förtroende och miste t. o. m. både sin aktiva och passiva rösträtt. De gjordes till fullkomliga samhällsparias och bojkottades enligt uppgrada förteckningar på alla håll även efter avtjänade fängelsestraff och böter. Det är inte att undra på att utvecklingen gått långt åt vänster i Norge sedan dess!

*

Då domstolarnas kapacitet aldrig räckte till för ett lagligt genomförande av dessa om ryska förhållanden erinrande massprocesser, fann man på det ytterligare orådet, att med hot om allenhånda repressalier tvinga 29.000 norrmän att utan dom och rannsakning kollektivt erkänna sig själva såsom skyldiga. Skrev de på — och det var alltså 29.000, som främst för sina familjers skull ansåg sig nödsakade härtill — nände sig «rättsstaten» med att taga 1/3 av deras egenhet, inspärra dem på kortare tid i koncentrationsläger och beröva dem rösträtt. Detta förskräckliga system, som enligt förf. helt strider mot norska rättsnormer, kallades «forelegg».

T. o. m. norska sjuksköterskor i Röda korsets tjänst blev straffade, om de skött sårade tyskar. Wiesener skildrar ett fall, där en ung flicka dömdes såsom landsförräderska, för att hon deltagit i et norskt sportlopp utan att veta, att den s. k. hemmafronten bojkottat det. Den pinsamma behandlingen av Knut Hamsun blev internationalt känd och bedrövade djupt alla anständiga männskor.

När talrika uppenbart alldeles orättvist dömda senare lyckades få domstolutslag för utbetalning av med orätt innehållen lön, åberopade sig

myndigheterna på att utbetalningarna redan var preskribberade, och betalandes icke — trots förnyade domstolsavgöranden.

Diskrimineringen av de utpekade och de dömda antog enligt Wiesener fullkomligt groteska former. Förlusten av rösträtt och medborgerligt förtroende samt av rätten att tjäna i den — knappast ärhöldja — krigsmakten stämplade de summariskt dömda redan i och för sig som andra rangens medborger och upphävd praktiskt taget demokratin. Förlusten av alla innehavda befattningar, den kollektiva fömögenhetsskonfiskationen samt spärren för framtida anställningar gjorde läget än värre. Men de olyckliga offren för den norska lynchjustisen kunde t. o. m. berövas rätten att förvarva fast egendom, ja, aktier, andelar o. d. En norsk bonde tog sitt liv på Illebu, en annan hängde sig i Akershus på dessa grunder. Självmurden var talrika.

Likvälv vågade man icke, påpekar Wiesener, kasta ut NS-bönderna över en kam från sina gårdar. Huru gallringen gjordes, får vi ej veta.

Ersättningar, betalda för säkringar, pensioner o. d. förklarades förbrutna. Ehuru Norge själv har en lag från 1908, som hindrar utlämning av politiska flykningar, försökte den norska regeringen få flyktade norrmän utlämnade. Sverige och Danmark reste här intet motstånd, men de västliga allierade motsatte sig — ironiskt nog. Bl. a. vägrades utlämningen av dr Arne Höygård, som räddat sig till Tanger.

Advokat Wiesener talar om att man i början ej ens tillät bisättning av NS-medlemmar i vanlig ordning på norska kyrkogårdar. Detta skall dock lyckligtvis vara ett övervunnet stadium. Men diskrimineringen är ännu i dag som är icke slut. Och förf. menar, att den borde hävas, så länge offren ännu är vid liv — men det är ju ingalunda alla.

Advokat Albert Wiesener har gjort både sitt land och mänskligheten en tjänst genom sin modiga aktion till förmån för den beträngda männskorätten i våra moderna massamhällen. Även förläggaren har visat stort mod. För Norges framtid såsom rättsstat får vi hoppas att den opposition mot bokens avslöjanden, vilken med säkerhet högröstad (och östfinansierad) kommer att anmäla sig, hänvisas dit den hör: till Norges verkliga fiender.

Carlos.

Fra kulturfronten —

Forts. fra side 1

singmål for nasjonal innsats har vi nok av kvalifiserte folk, skjønt de fleste måtte få den post mortem. Sannheten er at en rekke av våre kunstnere under de fem lange krigsår ydet en oppofrelse uten grenser for å verne nasjonale interesser mot inngrep fra okkupasjonsmakten. Hva utsatte de seg ikke for av ubehageligheter og den mest alvorlige risiko under arbeidet med å beskytte både sin kunst og de «gode» nordmenn! Det var bare vår plikt sa de «gode» etterpå, intet som veiet opp mot den forbrytelse å være medlem av NS. Og toppen på komedien var at en lang rekke av våre dommere ikke var verdige til å løse vårt skobånd når det gjaldt innsats for fedrelandet.

«Dere er verre enn de såkalte jøssinger!» skrek mene enn en gang tyske kulturredere til våre folk, «uendelig verre, for de har det bare i kjeften bak nedrullede gardiner, mens dere er frekke nok til ikke alene å protestere midt i vårt åpne ansikt, men endog handle mot våre ordrer».

Vi hadde vel nok ventet et takkens ord etterpå, men fengsel, ruin, hån, spott, følgelse og vanære ventet vi i all fall ikke. Det er bare det at vaneren kan aldri bli vår, den er forbeholdt dem som handlet mot all menneskelighet og anstendighet. Vaneren er våre forfølgere — for evig!

Det finnes sikkert dem blant våre motstandere som vil mene at vi under krigen selv førte kontroll med kunsten, for eksempel i form av teater- og filmdirektører og lignende. Hertil er å si at dette var tidsbestemte forsvartiltak, først og fremst mot okkupantene, men selvsagt også mot tullebukker som forsøkte å ødelegge oss. Om den form for takknemlighet vi møtte i vår gjerning kunne det skrives bind. La oss for eksempel se på Nationalteatret. Burde ikke skuespillerne ha vært overlykkelige for å få en sjef som Gustav Berg-Jæger, en fin og kultivert personlighet og et hjertemenneske helt igjennom? Men hvordan lønnet man ham? En av de mest nasjonalt omtåkete fyr på teatret. Det var noe til patriotisk innsats!

Vi traff en av våre kjente kunstnere forleden. Han var i harnisk. «Nå er jeg lei av dette forbannede vrøvl om den «harde kjerne», ropte han. «Hard eller bløt, herr Blom? Vi kan forsikre ham om at vi alle som en tilhører den samme kjerne, så la oss slippe flere Blom'ster. Vi er slik de «gode» øyensynlig har

villet ha oss. La meg se på meg selv. Den fysiske og psykiske medfarten jeg fikk i mai 1945, det lange ydmygende «varetekts»-oppholdet, den helt igjennom parodiske rettsak mot meg hvor begreper som motiver og min egen innsats overhodet ikke tellet, nok et fengselsopphold, og derefter den kalde skulder overalt da jeg kom ut. Nå ja, tenkte jeg, jeg skal ikke dømme dem for hårdt, de var forvirrete etter krigsårenes påkjennung og all den forløyete propagandaen. Men nå vil alt bli bra. Det hele er naturligvis en overgangsstand. Nå vil man erkjenne at de løgnene man spredte ut om oss fra London under krigen ikke var annet enn løgner skapt i krigspsykosenes hete. Efter at det hele så å si kokte over så vil nå tiden være inne til erkjennelsen av at dette «retts»-oppgjør var et tragisk feilgrep som alle måtte forsøke å glemme. Og da ville jeg selvsagt ikke være dårligere kar enn at jeg tilga våre forfølgere. Men noen erkjenning av at løgnene fra London var løgner, kom ikke, og «retts»-oppgjøret var fremdeles den hellige uangripelege ku. Uten å skryte tør jeg si at jeg hører til de fremstående innen min kunst. Men hva opplevet jeg ikke? Årene gikk og overalt ble jeg refusert under de mer verdigste påskudd. Et par ganger slapp jeg til i all beskjedenhet, men bare for å se at jeg som før krigen var anerkjent i en rekke land, nå plutselig var blitt nærmest talentløs ifølge den ensrettede presse. Jeg ble drevet ut i den sorteste fortvilelse og at jeg ikke havnet i dårekisten er nærmest et under. Hva venter egentlig de folkene? Skal jeg etter disse forferdelige år fremdeles stå med hatten i hånden og bukke ydmykt for mine djevelske plagueånder?

Det er mørke utsikter for kunsten her i landet nå. Våre statsmyndigheter ser da også sikkert med stolthet på det faktum at vi neppe på et eneste område innen kunsten eier en kunstner som når over det rent alminnelige. Vi taler her om de «autoriserte». Kunstens LO er lykkelig gjennomført.

Vil det lykkes å stanse robotstaten før det er for sent? Vil det kunne oppstå kunstnerpersonligheter som trosser all ensretting og alt som heter «kulturråd»? Åndens giganter som tvinger seg frem sin ensomme vei gjennom dvergenes tuSSmørke?

Den nåværende generasjon synes fortapt. Krigen har ødelagt den. Vil den neste generasjon bære redningen i seg? Først vil vel noen undrende si: «What shall we do with the drunken sailor?

NØDVENDIG SPØRSMÅL

Som kjent har godt og vel to tredjeparter av de norske stortingsmenn og — kvinner stilte seg til disposisjon for ny hets mot det Tyskland som er deres eneste trøst når det gjelder den forrykte NATO-politikk, idet de har undertegnet en henvendelse om at også Vesttyskland skal bryte sin grunnlov og gi lovene tilbakevirkende kraft ved å oppheve bestemmelser om foreldelse av adgang til straffeforfølging når det gjelder de såkalte krigsforbrytere. En bør notere seg de stortingsmenn som bøyer unnav for hysteriet og skrev under, men som ikke finner noen grunn til å aksjonere mot de notoriske norske krigsforbrytere som har beskrevet sine forbrytelser i avis, bøker, tidsskrifter og på film. I all den svada som er prestert omkring denne sak, ikke minst fra de tyske partipolitikerne side, er det hyggelig å treffe på en mann som både synes å være modig og anstendig. Vi sikter dessverre ikke til en nordmann, men til den tyske justisminister Bucher, som erklærte at hittil har man avholdt seg fra å komme nærmere inn på spørsmålet om rettsforfølging mot krigsforbrytere som har forbrutt seg mot tyskere «men, når det nå med store demonstrasjoner og protester blir øvet press på oss for å få oss til å gjøre noe som er i strid med vår rett, altså går ut

(dvs.: politician)». Og så vil det kanskje — og forhåpentlig — oppstå en sterk nasjonal bevegelse som feier nivelleringspolitikene og all råttenskapen deres overbord. Måtte det skje!

Hors de Combat.

over gjeldende rett, da men jeg det riktig nok er på sin plass å stille dette spørsmålet: «Hva har så dere gjort? Har dere gjort noe for å følge de forbrytelser som er blitt begått mot tyskere?» Vi lar spørsmålet gå videre til de over 100 norske stortingsmenn som slo seg på sitt bryst under ledelse av Arbeiderpartiets Løberg og Høyres Otto Lyng.

VED KLAGEMUREN IGJEN

Nu er det Russland jødene i USA beklager seg over. På en New York synagoge ble det nylig under overvær av senator Robert Kennedy (hvis far som kjent i sin tid ble betegnet som en ondsinnet antisemitt) og overborgermester Robert Wagner avsløret en bronseplate med innskriften: «Hør ropet fra de undertrykkede — de jødiske menigheter i Sovjet-samveldet!» Synagogen står rett overfor den russiske ambassadebygningen.

INTET LÆRT

Offisersaspiranter ved den amerikanske krigsskole Westpoint fikk som oppgave å skrive om følgende tema: «Hva har vi lært av våre forhandlinger med russerne i året 1944/45?» Overfenrik Jim Parker malte med store bokstaver tvers over arket «Intet» og avleverte det.

LIKELIG FORDELING!

Det har vært stort nummer i de norske aviser om at den besluttosomme Erhard har truet med åstryke tysk understøttelse til Egypt hvis det blir alvor av besøket til Ulbricht i Kairo. Samtidig har det vært antydet at hjelpen hadde utgjort milliarder av mark. Sannheten er en litt annen. Alle de ara-

biske land tilsammen — med 90 millioner innbyggere — har fått i alt 900 millioner mark i langsiktige kreditter og 155 millioner i teknisk hjelp. Av dette har Egypt fått 280 millioner mark. Israel derimot — med ca. 3 millioner innbyggere — har alene fått ca. 4 milliarder i oppbygningshjelp og den arabiske liga hevder at det dessuten på forskjellig vis og veier har fått 24 milliarder mark fra Vesttyskland. En må vel si at dette er litt av et misforhold. Eller hva?

FRANSK NEI TIL POLEN

de Gaulle er nokså uklar i sine uttalelser når det gjelder Tysklandsspørsmålet, men nylig gav han i all fall indirekte et tegn på et forstådig syn også her. Efter at en i Paris hadde mottatt en lang rekke representanter for østeuropeiske stater, hadde også polske regjeringskretser ventet en innbydelse. Warzava skal også ifølge forlydender fra Paris ha hatt følere ute, men de støtte ikke på noen gjenkjærlighet. Fra offentlig hold fikk de høre at Frankrike bare kunne pleie dyptgående forbindelser med slike stater som var konsolidert i enhver henstende, altså også når det gjaldt grenser. Gomulkas Polen var tvertimot fortsatt det vanskeligste problem i europeisk politikk.

INDONESIA OGSA ATOMMAKT?

Efter en melding fra nyhetsbyrået «Antara» har Indonesia etter initiativ av president Soekarno i lengre tid arbeidet med fremstillingen av en atombombe og arbeidet er så langt fremskredent at den vil bli sprengt allerede i oktober måned i år. 200 vitenskapsmenn arbeider med prosjektet.

FORBUNDET

har sitt årsmøte i ORIGINÄL PILSEN, spisesalen, 2. etasje (Tollbugt. 8 b — vis à vis Posthuset — inngang gjennom restauranten i 1. etasje) lørdag 6. mars kl. 12.

Adgang har alle som har betalt medlemskontingent eller stønad i 1964 eller 1965.

Foruten den vanlige dagsorden med årsberetning og regnskap for 1964, valg m. v., vil det bli innledet til diskusjon om stortingsvalget 1965.

Melding om andre saker som ønskes tatt opp på dagsordnen må være sekretariatet ihende senest 25. februar.

I forbindelse med møtet vil det bli arrangert en fellesspisning i tilstøtende lokaler. Billetter til denne må løses ved inngangen innen kl. 12.30.

STYREMEDLEMMENE innkalles til møte samme sted og samme dag kl. 10.

Arbeidsutvalget.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:
Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,00.

Bruk postgiro nr. 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land